

Αρχή και τέλος

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΣΚΙΣΤΗΚΕ. Για μια αστραπιαία στιγμή ήταν απίστευτα λυτρωτικό να αιωρούμαι στο ζεστό καλοκαιρινό αεράκι πάνω από τον κήπο, αλλά όταν προσγειώθηκα ανάσκελα στο παρτέρι με τις ψηλές και πυκνές κίτρινες μαργαρίτες, τα πνευμόνια μου άδειασαν από αέρα και ζωή. Προσπάθησα ν' ανασάνω ξανά, μα το μόνο που ένωσα ήταν μικρά τοιμπήματα στα σημεία όπου έπρεπε να περνά το οξυγόνο. Τα μάτια μου σκοτείνιασαν. Ήδη πριν χτυπήσω στο έδαφος το βλέμμα μου χάθηκε σε μια ομίχλη, όπου μπερδεύονταν ψευδαισθήσεις και πραγματικότητα. Σαν κάτι να διέκρινα εκεί μέσα ωστόσο· μια φευγαλέα εικόνα μες στη θολούρα. Μήπως όμως δεν ήταν παρά οι αναμνήσεις μου, που σιγά σιγά έφευγαν από μέσα μου και πετούσαν ελεύθερες; Ουρανός. Σπίτι. Χώμα.

Ο κήπος γύρω μου ήταν ένας ανθισμένος βρετανικός κήπος με αειθαλή φυτά. Το σπίτι από το οποίο είχα πέσει μια παλιά αρχοντική κατοικία από κόκκινη πέτρα στην περιοχή του Κένσινγκτον στο Λονδίνο.

Το βλέμμα μου πετάριζε εδώ κι εκεί, αδράχνοντας διάφορες εικόνες. Μαρκίζες. Κιγκλιδώματα. Παράθυρα με έρκερ. Ίσα που διέκρινα το μπαλκόνι στον τέταρτο.

Έκανα μια απόπειρα να κουνηθώ, αλλά το κορμί μου ήταν σαν ξένο. Το βλέμμα μου κατέβηκε σιγά σιγά στον τοίχο, ώσπου να φτάσει στο χώμα. Στον κήπο. Στην πόρτα. Ακόμη μου ήταν αδύνατο ν' ανασάνω.

Κάτι σάλεψε κοντά μου και με πλησίασε. Η Έλεν. Μπροστά μου βρισκόταν η Έλεν. Γονάτισε και άπλωσε το χέρι της. Με άγγιξε. Ίσως

στο μπράτσο. Στο δέρμα. Η Έλεν. Το πρόσωπό της ήταν δακρυσμένο, τα μάτια της γουρλωμένα, καρφωμένα στα δικά μου. Τα χέρια της έπασαν το πρόσωπό μου. Έπειτα κοίταξε ψηλά, το μπαλκόνι και το αυτοσχέδιο σκοινί που κρεμόταν από τα κάγκελά του. Το σκοινί τελείωνε δύο μέτρα κάτω απ' το μπαλκόνι. Με ξανακοίταξε, έσκυψε, ακούμπησε δυο δάχτυλα στο λαιμό μου και μου άνοιξε το στόμα, φροντίζοντας οι αεραγωγοί μου να είναι ανοιχτοί. Ένα κάψιμο απλώθηκε μέσα μου. Πύρωσε το στήθος μου. Κι ύστερα ήρθε το τρέμουλο. Στην αρχή απαλά, μετά βίαια. Τα πνευμόνια μου ανέβηκαν ίσαμε το λαρύγγι κι η ομίχλη που σκέπαζε τα μάτια μου άρχισε να διαλύεται.

«Ματίας... Ηρέμησε τώρα... Όλα θα πάνε καλά». Η φωνή της γλίστρησε στις σκέψεις μου σαν αύρα ξαφνική. Τούτα τα λόγια ήταν το πρώτο που άκουσα την Έλεν να λέει από τη στιγμή που διαπέρασε την ομίχλη που κάλυπτε τα μάτια μου. Μέχρι εκείνη τη στιγμή έβλεπα μονάχα τα χείλη της να σαλεύουν κι ίσως ν' άκουγα έναν ηχητό πολύ από ήχους.

Σηκώθηκε κι έβαλε μια φωνή προς το σπίτι, αλλά τα λόγια της ήταν σαν να πέρασαν μέσα από το κορμί μου και τα ρούφηξε το χώμα. Όλα μού φαίνονταν απόμακρα. Η Έλεν εξαφανίστηκε.

«Ματίας!» Μια νέα φωνή έφτασε στ' αφτιά μου, μετατρέποντας το σκοτάδι σε ομίχλη και την ομίχλη σε κάτι σταδιακά πιο αραιό. «Ματίας, μ' ακούς;» Ακουγόταν σαν τον Γουίτμορ. Προσπάθησα να εστιάσω πάνω του. Βρισκόταν λίγα μέτρα πιο πέρα, στο αναπνηρικό καροτσάκι του. Ήταν κι η Μάρθα εκεί. Για μια στιγμή τους είδα τελείως ξεκάθαρα. Γαλάζιος ο ουρανός πίσω τους. Τα μάτια του έντρομα. Το πρόσωπό του κατάσπρω και αυλακωμένο. Η Έλεν ξαναγύρισε και κουκούβισε δίπλα μου. Ήμασταν όλοι έξω στον κήπο.

«Τι συνέβη;» ακούστηκε η φωνή της Έλεν. Δεν μπορούσα να της απαντήσω. «Πήδηξες μόνος σου;» Δε με κοίταζε στα μάτια όταν με ρώτησε. Ίσως να είχε στερέψει η ζωή από μέσα τους. Γεμάτη αβεβαιότητα, σηκώθηκε όρθια. Το κεφάλι μου πήγαινε να σπάσει.

Δεν ήταν από ατύχημα που βρισκόμουν στα πρόθυρα του θανάτου. Όλα έδειχναν προς μια τρελή νομοτέλεια. Η συσσώρευση πάρα πολλών αιτιών αναπόφευκτα προκαλεί τεράστιο όγκο συνεπειών,

οι οποίες είναι αδύνατο να χωρέσουν στο μυαλό ενός ανθρώπου αν ξεχυθούν όλες ταυτόχρονα.

Το πρόσωπο του Γουίτμορ έμοιαζε σαν μαρμαρωμένο. Εγώ ήμουν αυτός θα εμπλούτιζα τις γνώσεις μας· εκείνος αυτός που θα πέθαινε. Το βλέμμα μου έπεσε στο μαύρο μπαστούνι του που ήταν ακουμπισμένο στο πόδι του και κατέληγε σε μια σιδερένια κρινόσχημη κεφαλή, της οποίας τα βαριά πέταλα μια φορά χτύπησαν τη σάρκα ενός αντιπάλου του σπάζοντάς του τα κόκαλα.

Ο πόνος με περόνιασε. Μέσα μου εντάθηκε η επιθυμία να κλείσω τα μάτια και ν' αφεθώ, αλλά το βλέμμα μου δεν έλεγε να φύγει από τον Γουίτμορ. Η Μάρθα δεν ήταν πια εκεί. Ένα χέρι στο κεφάλι μου. Άραγε με χάιδευε στα μαλλιά; Κι η Έλεν είχε ξαναφύγει, αφού πρώτα με είχε φιλήσει πολύ προσεκτικά δυο φορές στο μέτωπο. Και τα δύο φιλιά είχαν, θαρρείς, διεισδύσει στη σάρκα μου αντιλαλώντας μέσα μου σαν την ηχώ ενός σόναρ.

Μια νοτισμένη μυρωδιά μούχλας εισχώρησε στα ρουθούνια μου. Την αισθανόμουν απαλή, σαν να είχαν ανοίξει ρωγμές στο έδαφος κι ένα ανάλαφρο αεράκι άρχιζε να βγαίνει από το χώμα.

Η Έλεν ξαναγύρισε. Αυτή τη φορά με δύο ένστολους άντρες.

Ένωθα το πρόσωπό της πολύ κοντά στο δικό μου. Τα μαύρα μαλλιά της έλαμπαν στον ήλιο. Το πρόσωπο ήταν λεπτό, τα χείλη γεμάτα. Υγρά. Τα χείλη σάλεψαν ξανά. Χωρίς ήχο. Το βλέμμα μου κατέβηκε στο χώμα. Τα κίτρινα πέταλα από τις μαργαρίτες ανέμιζαν ένα ένα μπροστά της.

Ο πόνος διαπερνούσε σχεδόν όλο μου το κορμί κατά κύματα, κι όταν επιχείρησα να κάνω μια κίνηση, δε συνέβη τίποτα. Ο ένας από τους δύο άντρες πέρασε σαν σκιά από πάνω μου. Μου σήκωσε το ένα μπράτσο και ακούμπησε δύο δάχτυλα στο εσωτερικό του καρπού μου. Μια ζέστη απλώθηκε μέσα μου. Ένωθα το μπράτσο μου. Τα μάτια μου έκλειναν. Ευχήθηκα όλα αυτά να 'ταν όνειρο, αλλά δεν ήταν. Δεν ξύπνησα ουρλιάζοντας την ώρα που έπεφτα, αλλά προσγειώθηκα βαριά και σκληρά πριν τελειώσει το όνειρο. Θαρρώ πως η καρδιά μου σταμάτησε να χτυπά. Ήμουν μόνος.

Είχα πεθάνει;

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Κεφάλαιο 1

ΤΟΝ ΙΟΥΛΙΟ ΤΟΥ 2009 έζησα μια πολύ δυνατή εμπειρία, η οποία ξεκίνησε από ένα απλό γράμμα κι ένα βιβλιαράκι, αλλά αργότερα αποδείχτηκε πως είχε εκτενέστατες συνέπειες. Η εμπειρία αυτή με επηρέασε όπως όταν ρίχνεις μια πέτρα στο νερό. Στην αρχή δε βλέπεις παρά μόνο ένα μικρό παφλασμό, όμως στη συνέχεια απαλά, ήρεμα κύματα αρχίζουν ν' απλώνονται από το σημείο της πτώσης και να ταράζουν τα νερά.

Όλα ξεκίνησαν –σύμφωνα με όσα γνώριζα τότε– στις 2 Ιουλίου. Γυρνούσα στο σπίτι από το πανεπιστήμιο όπου εργαζόμουν ως βοηθός στη βιβλιοθήκη παράλληλα με τις σπουδές μου. Σε αντίθεση με τα υπόλοιπα τμήματα του πανεπιστημίου, η βιβλιοθήκη παρέμενε ανοιχτή το καλοκαίρι, κι έτσι περνούσα μεγάλο μέρος των διακοπών μου τακτοποιώντας, αρχειοθετώντας και μεριμνώντας ώστε διάφορα βιβλία που είχαν χάσει το δρόμο τους να επιστρέψουν στη σωστή τους θέση. Η τέλεια δουλειά! Ίσως υπερβολικά τέλεια, τώρα που σκέφτομαι πόσο εύκολο μου ήταν να κυκλοφορώ άορατος ανάμεσα σε ατέλειωτες σειρές από ράφια και βιβλία, τα οποία ανέδιδαν τη χαρακτηριστική ξηρή μυρωδιά και τα οποία πάντα μου γύριζαν τη ράχη τους, εκτός αν τα προσκαλούσα ν' ανοίξουν.

Στην τσάντα μου κουβαλούσα μια επιστολή, ή μάλλον ένα χοντρό καφετή φάκελο, ο οποίος είχε μέσα κάτι τετράγωνο και απέξω αγγλικά γραμματόσημα. Στην μπροστινή όψη ο παραλήπτης και η διεύθυνση ήταν γραμμένα με το χέρι: *Ματίας Βύδ, Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Νότιας Δανίας, Κάμπους Βάι 55, 5230 Όδεσσε Μ, Δανία*. Η επιστολή δεν ανέφερε αποστολέα.

Ήταν παράξενο που ο φάκελος είχε σταλεί στη βιβλιοθήκη και όχι στην προσωπική μου διεύθυνση. Μου πέρασε από το μυαλό ότι πιθανόν να είχε κάποια σχέση με τη δουλειά μου στη βιβλιοθήκη, αλλά είχα το προαίσθημα ότι το περιεχόμενό του αφορούσε κάτι πιο προσωπικής φύσης.

Στο σπίτι σίγουρα η μητέρα μου θα γέμιζε από περιέργεια να δει τι περιείχε, επομένως αν πρόθεση του αποστολέα ήταν εκείνη να μην το μάθει, έβγαζε νόημα να τον στείλει στην εργασία μου. Υπέθετα ότι η απάντηση θα βρισκόταν μέσα στο φάκελο, αλλά αποφάσισα να τον ανοίξω όταν θα ήμουν εντελώς μόνος.

Σε αντίθεση με τους περισσότερους συνομηλίκους μου, δεν είχα καταφέρει ακόμη να πάω να ζήσω σε δικό μου σπίτι, οπότε εξακολουθούσα να μένω στο δωμάτιό μου στο σπίτι της μητέρας μου. Σε γενικές γραμμές, η μάνα μου είναι άνθρωπος που οι περισσότεροι αποφεύγουν – και, για να είμαι ειλικρινής, έτσι το προτιμά κι αυτή. Αρκεί να δουν τις μικρές λευκές ουλές που διατρέχουν το μέτωπό της, συνεχίζουν και στα δύο μπράτσα και καταλήγουν σε δύο άσπρες κηλίδες στην αναστροφή των χεριών της.

Σαν παιδί, άγγιζα τις ουλές της μια φορά στις τόσες. Χάιδευα προσεκτικά την ανώμαλη λευκή επιφάνειά τους – αλλά μόνο όταν κοιμόταν. Φανταζόμουν ότι οι ουλές, όπως και τα παγόβουνα στη θάλασσα, φανερώνουν μονάχα ένα μικρό κομματάκι τους στην επιφάνεια, ενώ στην πραγματικότητα κρύβουν τον πολύ μεγαλύτερο όγκο τους πιο βαθιά. Ανέκαθεν η μάνα μου έλεγε ότι οι ουλές έγιναν πριν γεννηθώ εγώ· σε μια εποχή που δε χρειαζόταν να με απασχολεί εμένα. Έτσι λοιπόν αναγκάστηκα να μαντέψω μονάχος μου τις απαντήσεις που αναζητούσα απ' όσα στοιχεία συγκέντρωνα με την πάροδο του χρόνου.

Πιστεύω ότι οι ουλές στην ψυχή της την είχαν οδηγήσει να πάρει σύνταξη αναπηρίας ήδη πριν γεννηθώ, αλλά δεν ήταν θέμα που συζητούσαμε – περισσότερο το έχω συναγάγει από τα όσα διάβασα κάποτε στα ημερολόγιά της, όπου πραγματικά κατάλαβα πόσο μεγάλος ήταν ο εσωτερικός κατακερματισμός της. Όσο μπορώ να τη θυμηθώ, πάντα ήταν ένας κατακερματισμένος άνθρωπος. Υπήρχαν πε-

ρίοδοι που αισθανόμουν ότι πραγματική μου μαμά ήταν η γλυκιά της πλευρά, ενώ η σκοτεινή πλευρά της πρέπει να ήταν η σκιά του πατέρα μου – κι αν υπάρχει ένα πράγμα που έμαθα με απόλυτη βεβαιότητα από τα ημερολόγια, ήταν να φοβάμαι τη Σκιά.

Μόλις γύρισα στο σπίτι και κάθισα μόνος μου στο δωμάτιό μου, έσκισα στα γρήγορα το φάκελο. Μέσα υπήρχε ένα μικρό λεκιασμένο σημειωματάριο, τυλιγμένο με σπάγκο, σαν δέμα. Ήταν παλιό και φθαρμένο.

Έλυσα το σπάγκο με προσοχή και το άνοιξα. Παρότι η ράχη του ήταν άκαμπτη, το φυλλομέτρησα γρήγορα. Όλες οι σελίδες ήταν γραμμένες μ' ένα γραφικό χαρακτήρα που φαινόταν εξίσου παλιός με το σημειωματάριο. Ανάμεσα σε δύο σελίδες βρήκα μια πολύ πρόσφατη επιστολή κι ένα αεροπορικό εισιτήριο.

Αξιότιμε Ματίας Βίντ, έλεγε πάνω πάνω στα αγγλικά, με κλασικό πλάγιο γραφικό χαρακτήρα, που διέφερε από αυτόν στο σημειωματάριο.

Εκείνη τη στιγμή άκουσα θόρυβο στο διάδρομο δίπλα στη σκάλα που οδηγούσε στο δωμάτιό μου.

«Ματίας;» με φώναξε η μητέρα μου. «Ματίας, το φαγητό είναι έτοιμο σε δυο λεπτάκια!»

«Κατεβαίνω!»

Λονδίνο, 28 Ιουνίου 2009

Αξιότιμε Ματίας Βίντ,

Ονομάζομαι Λούσιαν Γούντιμπορ. Είμαι γέρος άνθρωπος και πλησιάζω το τέλος του μακρού βίου μου, αλλά υπάρχει κάτι που πρέπει πρώτα να τακτοποιήσω. Αυτός είναι ο λόγος που σου γράφω.

Μπαίνω κατευθείαν στο θέμα: έχω μια δουλειά που θέλω να γίνει. Μια δουλειά την οποία πρέπει να αναθέσω σε κάποιον. Αφορά τη διατήρηση μιας γνώσης η οποία όχι μόνο ανάγεται πολύ παλιά στο παρελθόν αλλά μπορεί επίσης να αλλάξει την κοσμοθεωρία μεγάλου μέρους της ανθρωπότητας και να συνταράξει τα θεμέλια ολόκληρου του δυτικού κόσμου. Αυτή τη γνώση χρειάζεται να

τη διασφαλίσω για τις επόμενες γενιές. Επιπλέον, θα ήθελα να συγκεντρωθεί σε ένα πιο περιεκτικό χειρόγραφο, το οποίο θα δημοσιευτεί όταν θα είναι ώριμος ο καιρός.

Δεν επιθυμώ να αναφέρω περισσότερα εγγράφως ή τηλεφωνικώς, και καθώς λόγω της ηλικίας μου αδυνατώ να ταξιδέψω, σε προσκαλώ να έρθεις εσύ στο σπίτι μου.

Σπεύδω να προσθέσω ότι η γνώση στην οποία αναφέρομαι είναι επικίνδυνη. Έχει την τάση να αφαιρεί τη ζωή όσων αποπειρώνται να την καταγράφουν, και οι τελευταίοι τρεις που το δοκίμασαν δε βγήκαν δυστυχώς ζωντανοί από αυτό το εγχείρημα.

Αν αμφιβάλλεις ως προς το αν είναι σάφρον να ακολουθήσεις τη συμβουλή μου και να ταξιδέψεις εδώ, έχεις το ελεύθερο να αναφέρεις το όνομά μου στη μητέρα σου, σε οποία περίπτωση ευελπιστώ οι αμφιβολίες σου να μου βγουν σε καλό. Ο κίνδυνος που προανέφερα δεν αφορά εμένα ως άτομο.

Θεωρώ ότι μπορείς μόνος σου να αποφασίσεις αν είσαι κατάλληλος, αφού κοιτάξεις το σημειωματάριο που εσωκλείω. Το σημειωματάριο δεν έχει μεγάλη σημασία αποκομμένο από τα υπόλοιπα, αλλά παραμένει ένα μικρό τμήμα της συγκεντρωμένης γνώσης που προανέφερα. Θα λάβεις τα υπόλοιπα αν έρθεις να με βρεις και, σημειωτέον, αν είσαι έτοιμος να τα δεχτείς. Ματίας, θέλω να πιστεύω ότι ένας νεαρός φοιτητής όπως εσύ, με ειδικευση στη ρουνολογία και τη φιλολογία, θα χαρεί να αποκτήσει πρόσβαση στις πρωτότυπες εκδόσεις των γραπτών του Βορμ – για να αναφέρω μόνο ένα παράδειγμα μεταξύ πολλών. Για το λόγο αυτό ασ συνυπολογίζεις ότι χάρη στην εργασιακή ενασχόλησή σου με τη γνώση που σου αναφέρω θα αγγίζεις πολιτισμικούς θησαυρούς που ούτε στις πιο τρελές φαντασιώσεις σου δε θα έβαζες με το μυαλό σου ότι υπάρχουν.

Εσωκλείω ένα εισιτήριο. Θα πετάξεις από το Μπίλουντ στο Χίθροου και από εκεί θα έρθεις στη διεύθυνση Ντρέικστ Πλέις 32, Κένσινγκτον. Είναι πολύ κοντά στο σταθμό του μετρό Σλόουν Σκούεαρ. Πάρε τη γραμμή Σερκλ ή Ντίστρικτ.

Φιλικά,
Λούσιαν Γουίμπορ